

Thema	prioriteit	Opmerkingen
1) <i>Duurzame inzetbaarheid</i> , om nu en in de toekomst inzetbaar te zijn en blijven moeten werknemers werken vanuit hun talenten en blijvend werken aan hun kwalificaties en competenties. Veel initiatieven worden al genomen maar is er voldoende strategische richting?		dit thema wordt op de miniconferentie al behandeld.
2) <i>Talent behoud</i> , in deze tijd van “war on talent” zoeken bedrijven en regio’s naar vormen om talenten te behouden en te binden. Brabant heeft er een groot belang bij dat talenten kiezen voor deze provincie om haar economische ontwikkeling te versterken.	III	
3) <i>Flexibilisering arbeidsmarkt</i> , de verhouding tussen vast en flexibel verschuift nog steeds in de richting van meer flexibel. Onzeker is of de nieuwe wetgeving dat proces zal keren, terwijl het de continuïteit van de bedrijfsvoering en de kwaliteit van de arbeid mogelijk schaadt. Wat kan Brabant op dit terrein zelf oppakken?	III	
4) <i>Modernisering onderwijs</i> , verdere vernieuwing van het onderwijs wordt gezocht en is nodig. Leren en kennisverwerving neemt andere vormen aan o.a; hybride, plaats en tijd onafhankelijk, skills gericht, maatwerk voor het individu. Waar kunnen we fundamentele verbeterlagen maken?	IIIIIIIIII	
5) <i>Benutting arbeidsreserve</i> , de komende jaren zal de krapte op de Brabantse arbeidsmarkt verder toenemen. De vraag ligt voor hoe dat probleem opgelost kan worden? Is de inzet van de bestaande arbeidsreserve daarop een antwoord? En wat zijn dan voorwaarden om daar op een effectieve invulling aan te geven?	IIIIIIII	
6) <i>Digitalisering</i> , Estland heeft aangetoond dat met een andere mindset, rondom digitalisering, nieuwe vormen van economische ontwikkeling mogelijk zijn. Is een productieve	II	

vertaling naar de Brabantse werkelijkheid denkbaar?		
7) <i>Nieuw financieringsconstruct</i> , een veelheid aan financieringsstromen en vormen komt naar de regio's om arbeidsmarktvraagstukken aan te pakken, ieder met eigen voorwaarden en verantwoording. Is lumpsum financiering een denkbaar alternatief en gaat Brabant dan voor experimenteer ruimte?	II	
8) <i>Anticyclisch werken</i> , bereiden we ons voor op de volgende crisis? Hebben we mechanismen ontwikkeld waardoor burgers en bedrijven op momenten van disruptie succesvol kunnen bewegen?	III	
9) ???????		

Inhoudelijke agenda Pact Brabant:

In bovenstaand schema staan een 8tal thema's, met een bovenregionaal karakter, die van invloed zijn op het functioneren van de arbeidsmarkt (deze lijst is mede tot stand gekomen in overleg met het ambtelijk Pact).

Om scherp te krijgen welke thema's prioriteit hebben bij deze het verzoek onderstaand schema in te vullen.

Werkwijze:

- 1) Geef in onderstaand schema uw drie prioritaire thema's aan.
- 2) Geef *eventueel* in de rubriek "opmerkingen" uw aanvullingen, commentaar, enz..
- 3) Er is ruimte in het schema (categorie 9) om nog een thema toe te voegen!
- 4) Voorafgaand aan de miniconferentie worden door de secretaris de drie hoogst scorende thema's, mede aan de hand van de opmerkingen, uitgewerkt voor bespreking op de miniconferentie (inhoud en aanpak).
- 5) Donderdag 29 november ontvangt u het programma van de miniconferentie.
- 6) *Thema 1: duurzame inzetbaarheid staat al op de agenda omdat de Pact conferentie van 21 november niet doorging. Mag nog steeds door u als prioritair genoemd worden.*

Thema 1:

Duurzame inzetbaarheid is aan werkgevers en werknemers. De overheid faciliteert maar domineert niet. Om tot het juiste gesprek te komen dienen de verhoudingen tussen werkgevers en werknemers in balans te zijn. Hiervoor is het nodig om werknemers te emanciperen. Rechtstreekse communicatie van bijv pensioenfondsen, rechtstreeks het stuur in handen van je eigen loopbaan en leven. Haal daarbij de mens uit het systeem en creëer een menselijke maat. Emancipeer de werknemer zodat deze in staat is het juiste gesprek te voeren. (Jeanet)

Thema 2:

- a) Kennispact MBO Brabant met leven lang ontwikkelen kan hier een bijdrage leveren
- b) Bij behoud van talent is het belangrijk dat de basics op orde zijn. Een uitmuntend vestigingsklimaat voor bedrijven, de (internationale) bereikbaarheid moet top zijn (o.a. auto, OV fiets), het voorzieningsniveau moet uitmuntend zijn (internationale scholen, theaters, musea, poppodia etc., (internationale) evenementen, festivals etc.). En een uitmuntende vrijetijdssector. Daar liggen volop kansen doordat stad en platteland erg nabij zijn. Dit past bij uitstek bij ons Brabants mozaïek landschap (Jos)
- c) Dit onderwerp is onderdeel van de uitvoeringsagenda van de havenstrategie Moerdijk en zal verder worden uitgewerkt in Port of Skills. Het is belangrijk voor onze regio om het talent niet naar de randstad te laten trekken, maar in ons midden te houden.

Thema 3:

- a) Uit onderzoek blijkt dat met name flexibel personeel graag geschoold wil worden maar daartoe nauwelijks in staat wordt gesteld. Dit itt groepen die wel de mogelijkheden hebben maar kansen onbenut laten.
Hoe kunnen we flexibel personeel zekerheid van scholing en training bieden en welke arrangementen zouden hier provinciaal (in samenwerking met partners) geregeld kunnen worden.

Thema 4:

- a) Hoe kunnen we het onderwijs nog flexibeler en moderner maken om mee te kunnen met de concurrerende en steeds sneller veranderende markt.
- b) Ontwikkeling binnen Kennispact MBO Brabant
- c) Met het motto leven lang leren en ontwikkelen zal ook het onderwijs in zijn huidige vorm nog meer de aansluiting moeten zoeken bij werkgevers, zowel figuurlijk als letterlijk, dus bij de bedrijven. Daarbij meer modulair aanbod, ook gericht op werkende.
- d) dit betreft de vernieuwing van het onderwijs. Leren en kennisverwerving nemen andere vormen aan zoals hybride leeromgevingen, meer individueel maatwerk, skills gericht, etc. Mijn inziens sluit dit thema ook goed aan op de uitdagingen die we in onze huidige arbeidsmarkt tegenkomen op gebied van verbeteren aansluiting onderwijs en bedrijfsleven, leven lang leren en doorlopende leerlijnen. Ook denk ik dat het meerwaarde heeft om dit thema op Brabantse schaal op te pakken. Mede omdat wij in onze regio weinig HBO of WO-onderwijs hebben. Vernieuwing van deze onderwijsniveaus is economisch gezien belangrijk, ook voor ons omdat we wel de studenten en afgestudeerden hiervan willen aantrekken.
- e) Leren afgestemd op leervermogen van individu, ook middelen toepassen als gamen etc.

Vanuit provincie/PACT invloed uitoefenen op flexibilisering (MBO) onderwijs

- f) De aansluiting van het onderwijs bij het bedrijfsleven zal moeten worden versterkt. Zo zal de aansluiting van kennis en skills van afgestudeerden beter passen bij de vraag op de arbeidsmarkt.

Thema 5:

- a) Door ontgroening en vergrijzing DE grootste opgave.
- b) Kwantitatief is er geen krapte, kwalitatief wel. De mensen die nog part-time werken of zonder werk zitten moeten we zien te motiveren om te gaan werken of meer te gaan werken.
- c) In combinatie met anticyclisch werken (5+8)
- d) Een grote groep profiteert nog altijd niet van de economische groei. Slechts 5-7% van de werkgevers heeft mensen met een arbeidshandicap in dienst. Nu is de tijd om een omslag te maken, zodat ook deze groep profiteert en we echt kunnen spreken van een inclusieve arbeidsmarkt.

Thema 6:

- a) Je kan digitalisering benaderen vanuit digitale dienstverlening, arbeidsmarkt, economie, Ik benader dit vraagstuk voor ons als Pact Brabant vooral vanuit de arbeidsmarkt en economie. De slimme maakindustrie is niet meer weg te denken en groeit exponentieel hard. Dit vraagt veel van bedrijven in de aanpassing van hun (maak)processen (data science, 3D printing, sensing, IoT, Virtual Reality, Artificial Intelligence) maar vraagt ook veel van de individuele werknemer (future skills, meegaan in de verandering). Het anticiperen op deze snel opkomende verandering is geen luxe maar een noodzakelijkheid. Een noodzakelijkheid om te overleven als individu, als bedrijf, als regio en als Brabant. En het is een kans om voorop te (blijven) lopen in de industriële revolutie 4.0.
- b) Het is goed om met elkaar te spreken over de kansen en mogelijkheden die digitalisering en robotisering meebrengen. Bespreek de risico's, zoals bijvoorbeeld de angst van mensen dat zij 'vervangen' worden, maar denk vooral aan de nieuwe vormen van arbeid

Thema 7:

Graag aandacht voor hoeveelheid van financieringen die elke regio apart indient bij o.a. ministerie. Lumsump is één van de oplossingen, maar er zijn ook andere mogelijkheden: kan provincie de hoofdaanvrager zijn voor bijvoorbeeld regionale ESF aanvragen ?

Thema 8:

- a) In combinatie met anticyclisch werken (5+8).
- b) Dit betreft de vraag hoe we ons voorbereiden op de volgende crisis. Of beter gezegd hoe zijn we minder afhankelijk van de pieken en dalen in onze economie. Bedrijven hebben nu arbeidskrachten nodig, maar in tijden van een economische neergang waren er bv. geen stageplaatsen, waardoor er nu wellicht onvoldoende arbeidskrachten zijn. Het is belangrijk om dit in de toekomst te voorkomen en hiervoor met de 3 O's, welke in PACT verband betrokken zijn, mechanismen te ontwikkelen. Ik denk dat het daarom ook meerwaarde heeft om een dergelijke thema op een grotere en dus provinciale schaal op te pakken.

Thema 9:

- a) *Transitiefondsen*, of het nu gaat om robotisering, energietransitie, platformeconomie etc., de uitdaging waar velen zich voor gesteld zien is het zo goed mogelijk anticiperen op toekomstige ontwikkelingen via bewustmaking- en wording om zodoende met perspectief te kunnen handelen. Kun je dit faciliteren met regionale transitiefondsen zodat werkenden binnen Brabant klaar zijn voor de toekomst.
Opm: Extra punt toegevoegd omdat dit goed past binnen de regio-WW discussie, intersectoraal samenwerking en verbinding economie/onderwijs/arbeidsmarkt
- b) *Human Capital agenda*; Om de economische groei van Brabant te ondersteunen met goed personeel moet er een brede agenda komen die dit menselijk kapitaal equipeert en toerust tot het(veranderende) werk wat gedaan moet worden in de verschillende branches.
Thema's als duurzame inzetbaarheid, intersectorale mobiliteit, anticyclisch scholen, emancipatie van de werknemers en zorgen voor flexibiliteit met behoud van inkomenszekerheid zijn onderdelen van deze brede agenda. Zie ook de uitkomsten / leeropbrengsten van jij blijft bij. Uitgangspunt is dat het menselijk kapitaal effectief en efficiënt wordt ingezet vanuit talent. Op dit moment bestaat er te veel mismatch op de arbeidsmarkt. Dit is economisch inefficiënt en zorgt ervoor dat onze economische positie verslechterd.
- c) *Verklein de kloof/kansen tussen werkenden en uitkeringsgerechtigden*: Stop met denken in doelgroepen. Zorg voor mogelijkheid en middelen om de totale beroepsbevolking effectief en efficiënt in te zetten. Zorg voor scholingsmogelijkheden, ontwikkelmogelijkheden. Haal de uitkeringsgerechtigden uit het systeem. Zorg voor stage, baan en werkervaringsmogelijkheden, voer de beroepennavigatie (ontwikkelt door West Brabant)breed in Brabant als instrument van sociale partners. Zorg voor communitys van werkgever en werknemers / uitkeringsgerechtigden waar geregeld crossovers op plaats vinden. Ontsluit scholingsgelden van o en o fondsen intersectoraal regionaal.
- d) *Leven lang ontwikkelen/leren*. Duurzame inzetbaarheid ligt in het verlengde hiervan.

Opmerkingen algemeen:

- a) Voor mij als overheidspartij is het nog wel een zoektocht naar onze rol als gemeente in dit geheel. Ik zou dit soort vraagstukken heel graag aanvlagen vanuit opgave-gestuurd werken waarbij de (maatschappelijke) opgave centraal staat, waarin elke partij haar doel(en) inbrengt maar ook concreet maakt wat men wil bereiken en dit vervolgens met een doe-agenda verder uitwerkt.
- b) Vanuit Brainport Development is gekozen voor de thema's anticyclisch werken (gelijk aan mijn advies) en voor benutting arbeidsreserve. Ik heb dit laatste thema niet voorgesteld omdat het gaat over hoe willen we de huidige krapte tegengaan. We zijn met diverse projecten bezig om de krapte tegen te gaan, m.a.w. hier ligt lokaal al veel focus op. Denk bv. aan De Kracht van 50+, PeelPortaal/BBL, herscreening uitkeringsgerechtigden door Senzer, opleiding zorgassistenten, opleiding dataprotection officer, etc. Een laatste reden om dit thema niet te kiezen is dat door ons onderwijs te moderniseren we de krapte nu en in de toekomst aan kunnen pakken. Vandaar de keuze voor het thema modernisering onderwijs.